

Projektindstilling til:

**Danmarks VILDESTE
kommune**

NÆSTVED KOMMUNE

Finale grønbogen

Kommunenavn:

Næstved Kommune

Kontaktperson(-er):

Niels Hav Hermansen

Jeres VILDE projektside:

Den henvender sig til borgere og forsøger at inspirere dem til at lave vild natur i haven. Desuden beskrives kommunens egne projekter. <https://www.naestved.dk/vildnatur>

Finaleprojektets titel/overskrift: *Biodiversiteten skal blomstre på Provstegården (Foto af Provstegården er vedlagt)*

Kort beskrivelse af projektet:

Landbrugsjorden på Provstegården omlægges til område for biodiversitet, hvor tilgængelighed, sanselighed og læring vil være vigtige elementer. Det bliver både en arbejdsplads og et udflugtsmål for alle borgere i Næstved.

Provstegården ligger lige syd for Næstved by, og er en del af den grønne struktur der sammen med syv nye statsskove danner den grønne ring om Næstved by.

Gården er under opbygning som arbejdsplads for borgere med forskellige kognitive udfordringer, og den er således et dagtilbud for den Beskyttede Beskæftigelse under Næstved Kommunes Center for Handicap og Psykiatri. Gården skal desuden være et udflugtsmål for børn og unge, fx som en del af undervisningen i naturfag eller for børnehaver på tur med naturvejlederen, men den skal også være et besøgsmaal for handicappede, ældre borgere eller familier i weekenden.

Gården ligger ned til Fladsåen, og den tidligere landbrugsjord skal omdannes til natur. De lavereliggende områder skal afgræsses og danne et sammenhængende engområde sammen med eksisterende enge ved siden af projektområdet. De højereliggende jorde er blevet dybdepløjet for at nulstille landbrugsjorden og skabe de bedste forudsætninger for ny natur. Der er blevet gravet to vandhuller, og der skal plantes en lille miniskov og resten skal udvikle sig til tør lysåben natur. Omkring 1 ha er blevet tilsået med vilde danske flerårige arter. I løbet af sommeren vil naturvejlederne samle frø fra vilde planter i kommunen sammen med skoleklasser.

Der er ved at blive anlagt stier gennem området, hvor zoner og tilgængelighed er indtænkt. Der planlægges en bålhytte, en handicapvenlig udkigsplatform, bænke og en bro ved åen. Stiernes tilgængelighed vil blive forbedret, så alle brugergrupper har mulighed for at opleve naturen, igen med zoner og blik for at nogle oplevelser foregår på afstand. Køer, publikumsfaciliteter og udearealer vil indgå i den fremtidige drift af gården.

På længere sigt planlægges et vådområde i dele af Fladsåen, så naturen får endnu mere plads at boltre sig på.

Naturkvaliteten forbedres på Provstegården, der skabes nye levesteder for en mangfoldighed af dyr og planter, og samtidig skabes et rum for sanselighed for sårbare og udsatte borgere. Stedet vil også udvikle sig til et læringsmiljø, hvor børn, unge og gamle kan komme helt tæt på naturen.

Hvorfor skal netop dette projekt og jeres kommune kåres som Danmarks VILDESTE:

Vi tænker biodiversitet på tværs af kommunens organisation, skole, psykiatri, teknik og miljø og ejendomme. Vi involverer borgere som normalt ikke tænkes ind i forbindelse med natur

og biodiversitet. Vi gør det i en stor skala, og vi har en langsigtet plan for en vedvarende indsats.

Beskriv hvordan projektet lever op til de overordnede bedømmelseskriterier

(hvis projektet lever op til fx to kriterier, efterlades de øvrige tre felter tomme)

- **Nytænkende** (max 200 tegn med mellemrum):
Vi forbedrer biodiversiteten på tværs af alle faggrupper, vi samarbejder på tværs og på nye måder, vi bringer alles kompetencer i spil, og opnår en merværdi som når langt udover Provstegårdens rammer.
- **Engagerende** (max 200 tegn med mellemrum): *Vi involverer borgere med kognitive udfordringer og sammen med skoleklasser, børnehaver, biologer, parkmedarbejdere, naturvejledere og pædagoger skaber vi mere natur og forbedrer biodiversiteten.*
- **Vedvarende** (max 200 tegn med mellemrum): *Næstved Kommune ejer gården, og der er ved at blive indrettet gårdbutik og møde-/kontorfaciliteter i de gamle bygninger. Markerne vil efter få år vokse ind i naturbeskyttelseslovens §3 beskyttelse.*
- **Stort** (max 200 tegn med mellemrum): *Projektarealet er startet med ca. 7 ha med mulighed for udvidelse til ca. 30 ha. Da der er offentlig adgang og besøgsfaciliteter vil op mod 100.000 kunne besøge gården om året, og bringe de gode idéer og naturforståelsen med hjem.*
- **Intelligent** (max 200 tegn med mellemrum): *Placeringen lige syd for Næstved gør gården til et attraktivt udflugtsmål, samtidig grænser den op til rigtig natur; med enge, vandløb og fjord og det giver mulighed for udvikling af et højt naturindhold. Stier og publikumsfaciliteter er tænkt ind ud fra en zonerings, så benyttelsen tager hensyn til beskyttelsen.*

Hvilken læring har kommunekonkurrencen givet, som kan bruges fremadrettet i kommunens(-ernes) naturindsatser?

Projektet er udsprunget af konkurrencen, og vores nye samarbejde vil give mulighed for andre tværgående naturprojekter. Vi har lært, hvor vigtigt det er at inddrage alle fra institutionsledere til grønne mænd for at skabe en forandring, men også at denne kulturændring tager lang tid. Det er vigtigt at give alle ejerskab, og at bygge videre på frontløberne, som allerede har taget de nye metoder til sig.

Beskriv/illustrer kommunens bedste, billigste og delbare VILDE råd, som andre kommuner kan lade sig inspirere af:

Gå foran med projekter på egen jord som inspiration

Næstved Kommune har i 2021 vedtaget en Naturpolitik for kommunale arealer. Det har bl.a. betydet:

- *Udlæg af alle kommunes skove til urørt skov (150 ha)*
- *Ændring af driften af de kommunale græsrabatter/grøftekanter*
- *Vild natur i byparken Rådmandshaven*
- *Ændring af drift på øvrige kommunale græsarealer til høslet med opsamling, afbrænding og braklægning*
- *Ændring af fældning af kommunale bytræer*
- *Naturpleje på kommunale arealer med beskyttet natur*
- *Kommunikation til borgere, skoleklasser mm. gennem Facebook, arrangementer og naturvandring*

Ved at demonstrere vilde idéer på egne arealer viser vi vejen til en omlægning af vores kiggegræs, græsplæner, skove og naturarealer. Vi udfordrer borgernes og vores eget natursyn. En vildere natur starter med en ændring inde i os selv, og kræver et opgør med vanens magt.

(Foto af Fruens Plantage er vedlagt. I skoven, der sammen med kommunens øvrige skove udlægges til urørt skov, konverteres nåletræskulturer og pyntegrønt til hjemmehørende løv og lysåbent overdrev).